

**T.C.**  
**TRABZON ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ**  
**TEZLİ YÜKSEK LİSANS VE DOKTORA PROGRAMLARI BAŞVURU KILAVUZU**  
**(2024-2025 Eğitim-Öğretim Yılı Bahar Dönemi)**

1. Yüksek lisans programlarına, lisans eğitimini yurt içinde veya yurt dışında tamamlayan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı başvurabilir. Doktora programlarına lisans eğitimini veya tezli yüksek lisans eğitimini yurt içinde ya da yurt dışında tamamlayan tezli yüksek lisans mezunu Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı başvurabilir.
2. Öğrenci alınacak programların kontenjanları, alan içi ve alan dışı olmak üzere iki gruba ayrılmıştır. Adaylar, mezun oldukları lisans/yüksek lisans program adları hangi grupta yer alıyorsa o gruba ait kontenjana başvurabilir. Aksi halde yapılan başvuru geçersiz sayılır.
3. ALES puanının geçerlik süresi sınav sonuçlarının açıklandığı tarihten itibaren beş yıldır (*süre son başvuru tarihi dikkate alınarak hesaplanır*). Doktora mezunlarının doktora programlarına başvurularında ALES puan şartı aranmaz. Bu adaylar için ALES puanı 75 olarak değerlendirilmeye alınır. Ancak adayın, kabul edilen puan türünde 75 puan üzerinde bir puanı varsa bu puanını kullanarak başvuru yapabilir.
4. Doktora programlarına başvurabilmek için adayın Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen merkezi yabancı dil sınavlarından en az 55 puana veya ÖSYM tarafından eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından bu puan muadili bir puana sahip olması gerekir. YDS, e-YDS ve YÖKDİL sınavlarının geçerlilik süresi sınav sonuçlarının açıklandığı tarihten itibaren beş yıldır. Eş değer sınavların geçerliğinde ise sınavı yapan ilgili kurumlar tarafından belirlenen sınav geçerlilik süresi esas alınır. Yabancı dil sınavlarının geçerlik süresi son başvuru tarihi dikkate alınarak hesaplanır.
5. ALES şartı aranan programlara başvuran adaylara ön değerlendirme yapılarak Giriş Sınavına çağrılacak adayların listesi oluşturulur. Adayların ön değerlendirme puanları yüksek lisans programları için ALES puanının %65'i ve lisans mezuniyet not ortalamasının %35'i; doktora programları için ALES puanının %65'i, lisans mezuniyet not ortalamasının %15'i ve yüksek lisans mezuniyet not ortalamasının %20'si alınarak hesaplanır.
6. Adayların belge kontrolleri ön değerlendirme puan sırasına göre yapılır. Reddedilen başvuru olması halinde sıradaki aday dahil edilerek giriş sınavına çağrılacak adayların listeleri oluşturulur ve ilan edilir. Bu sıralamalar alan içi ve alan dışı başvuruları için ayrı ayrı oluşturulur. Giriş sınavına çağrılacak aday sayısı kontenjan sayısının beş katı kadardır. Bu sıralamaya göre son sırada aynı puana sahip birden fazla adayın olması halinde, bu kişilerin tamamı sınava çağrılır. İlgili kontenjan için hesaplanan sayının veya ilgili kontenjana başvuran aday sayısının 20 ve 20'den az olması halinde adayların tamamı giriş sınavına çağrılır. Liste dışı kalan adayların belgeleri incelenmez ve başvuruları değerlendirmeye alınmaz.
7. ALES şartı aranan tezli yüksek lisans programlarına başvuran adayların başvuru puanı ALES'in %50'si, mezuniyet ortalamasının %30'u ve Lisansüstü Programları Giriş Sınavından alınan puanın %20'si toplanarak hesaplanır. Başvuru puanı 60'ın altında hesaplanan adayların başvuruları değerlendirmeye alınmaz.
8. ALES şartı aranan doktora programlarına başvuran adayların başvuru puanı ALES'in %50'si, lisans mezuniyet ortalamasının %10'u, yüksek lisans mezuniyet ortalamasının %20'si ve Lisansüstü Programlara Giriş Sınavından alınan puanın %20'si toplanarak hesaplanır. Başvuru puanı 70'in altında hesaplanan adaylar değerlendirmeye alınmaz.
9. Adayların tercihlerine yerleştirilmelerinde başvuru puanlarına ilişkin sıralamaları dikkate alınır.
10. Alan dışı kontenjandan kabul edilen öğrencilere bir ya da iki yarıyıl bilimsel hazırlık programı uygulanır.
11. Lisansüstü programlara yerleştirilen adayların kayıt hakları, 2024-2025 Eğitim-Öğretim Yılı Bahar Yarıyılı için geçerlidir. Süresi içerisinde kaydını yapmayan aday, kayıt hakkını kaybeder. Sonradan anlaşılrsa dahi gerçeğe aykırı beyana ve/veya sahte/yanıltıcı/süresi dolan belge veya tahrif edilmiş belgeye dayalı olarak kayıt yaptıranların kayıtları, programa kayıt tarihi itibarıyla iptal edilir. Mezun olanların diploma dâhil tüm belgeleri de iptal edilir. Bu şekildeki öğrencilerin öğrenci katkı payı/öğrenim ücretleri geri ödenmez ve haklarında kanuni işlemler başlatılır.
12. Öğrenci alınacak programlar, kontenjan ve başvuru şartları aşağıda yazılmıştır.

**Tablo- Öğrenci Alınacak Program, Kontenjan ve Başvuru Şartları**

Fen Teknoloji Mühendislik Sanat ve Matematik (STEAM) Eğitimi (Disiplinlerarası) (Tezli) (Y1)	<b>Alan İçi: 10</b> <b>Alan Dışı: 5</b> <b>Alan içi</b> kontenjana başvurabilmek için Fen Bilgisi Öğretmenliği, Biyoloji Öğretmenliği, Fizik Öğretmenliği, Kimya Öğretmenliği, Matematik Öğretmenliği, İlköğretim Matematik Öğretmenliği, Sınıf Öğretmenliği, Okul Öncesi Öğretmenliği, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği, Müzik Öğretmenliği, Resim Öğretmenliği lisans programlarının herhangi birinden mezun olmak, <b>Alan dışı</b> kontenjana başvurabilmek için Mühendislik, Mimarlık ve Fen Fakültelerinin herhangi bir programından mezun olmak, ALES puan türlerinin herhangi birinden en az 55 puana sahip olmak,
Özel Hukuk (Tezli) (Y1)	<b>Alan İçi: 10</b> <b>Alan içi</b> kontenjana başvurabilmek için Hukuk Fakültesi mezunu olmak, ALES eşit ağırlık puan türünden en az 55 puana sahip olmak,
Yönetim Bilişim Sistemleri (Tezli) (Y1)	<b>Alan İçi: 5</b> <b>Alan Dışı: 3</b> <b>Alan içi</b> kontenjana başvurabilmek için Yönetim Bilişim Sistemleri lisans programından mezun olmak, <b>Alan dışı</b> kontenjana başvurabilmek için Yapay Zekâ Mühendisliği, Bilgisayar Mühendisliği, Yazılım Mühendisliği, Endüstri Mühendisliği, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi, Bilgisayar Bilimleri lisans programlarının birinden mezun olmak, ALES eşit ağırlık puan türünden en az 55 puana sahip olmak,
Beden Eğitimi ve Spor (Doktora)	<b>Alan İçi: 3</b> <b>Alan Dışı: 1</b> <b>Alan içi</b> kontenjana başvurabilmek için Beden Eğitimi ve Spor, Beden Eğitimi ve Spor Öğretimi, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği, Hareket ve Antrenman Bilimleri, Rekreasyon, Sporda Psiko-Sosyal Alanlar, Spor Sağlık Bilimleri, Spor Yönetim Bilimleri ve Spor Bilimleri alanı ile ilgili diğer tezli yüksek lisans programlarının herhangi birinden mezun olmak, <b>Alan dışı</b> kontenjana başvurabilmek için Alan içi kontenjanda yazılı programlar hariç olmak üzere herhangi bir tezli yüksek lisans programı mezunu olmak, ALES puan türlerinin herhangi birinden en az 55 puana sahip olmak, Madde 4'te yazılı yabancı dil şartını sağlamış olmak.

Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi (Doktora)	<b>Alan İçi: 5</b> <b>Alan Dışı: 2</b> <b>Alan içi</b> kontenjana başvurabilmek için Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi tezli yüksek lisans programı mezunu olmak, <b>Alan dışı</b> kontenjana başvurabilmek için Matematik Eğitimi, Fizik Eğitimi, Fen Bilgisi Eğitimi, Kimya Eğitimi, Biyoloji Eğitimi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık, Bilgisayar Mühendisliği, Elektrik Mühendisliği, Elektronik Mühendisliği, Elektrik-Elektronik Mühendisliği, Bilgisayar ve İstatistik Bölümü, Bilgisayar Öğretmenliği, Bilgisayar Teknolojileri ve Bilişim Sistemleri, Elektronik ve Bilgisayar Eğitimi, Elektronik ve Bilgisayar, Bilgisayar Sistemleri Eğitimi, Bilgisayar ve Kontrol Eğitimi, Matematik-Bilgisayar Bilimleri, Matematik Bilgisayar Bilimi, İngilizce Eğitimi, Batı Dilleri ve Edebiyatı, Matematik, Matematik İstatistik tezli yüksek lisans programlarının herhangi birinden mezun olmak, ALES sayısal puan türünden en az 55 puana sahip olmak, Madde 4'te yazılı yabancı dil şartını sağlamış olmak.
Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık (Doktora)	<b>Alan İçi: 5</b> <b>Alan içi</b> kontenjana başvurabilmek için Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık tezli yüksek lisans programı mezunu olmak, ALES eşit ağırlık puan türünden en az 55 puana sahip olmak, Madde 4'te yazılı yabancı dil şartını sağlamış olmak.
Halkla İlişkiler ve Reklamcılık (Doktora)	<b>Alan İçi: 5</b> <b>Alan Dışı: 3</b> <b>Alan içi</b> kontenjana başvurabilmek için Halkla İlişkiler, Halkla İlişkiler ve Reklamcılık, Halkla İlişkiler ve Tanıtım, Reklamcılık tezli yüksek lisans programlarının herhangi birinden mezunu olmak, <b>Alan dışı</b> kontenjana başvurabilmek için Gazetecilik, Radyo-Televizyon ve Sinema, Sosyoloji, Psikoloji, İşletme, Hukuk, Kamu Yönetimi, İlahiyat, Pazarlama tezli yüksek lisans programlarının herhangi birinden mezunu olmak, ALES sözel puan türünden en az 55 puana sahip olmak, Madde 4'te yazılı yabancı dil şartını sağlamış olmak.
Biyoloji Eğitimi (Doktora)	<b>Alan İçi: 3</b> <b>Alan içi</b> kontenjana başvurabilmek için Biyoloji Eğitimi tezli yüksek lisans programından mezun olmak. ALES sayısal puan türünden en az 55 puana sahip olmak, Madde 4'te yazılı yabancı dil şartını sağlamış olmak.
Fen Bilgisi Eğitimi (Doktora)	<b>Alan İçi: 4</b> <b>Alan Dışı: 1</b> <b>Alan içi</b> kontenjana başvurabilmek için Fen Bilgisi Eğitimi tezli yüksek lisans programı mezunu olmak, <b>Alan dışı</b> kontenjana başvurabilmek için Fizik Eğitimi, Kimya Eğitimi veya Biyoloji Eğitimi tezli yüksek lisans programlarının herhangi birinden mezun olmak, ALES sayısal puan türünden en az 55 puana sahip olmak, Madde 4'te yazılı yabancı dil şartını sağlamış olmak.
Fizik Eğitimi (Doktora)	<b>Alan İçi: 4</b> <b>Alan Dışı: 2</b> <b>Alan içi</b> kontenjana başvurabilmek için Fizik Eğitimi tezli yüksek lisans programından mezun olmak. <b>Alan dışı</b> kontenjana başvurabilmek için Fizik, Fen Bilgisi Eğitimi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi ve Elektrik-Elektronik Mühendisliği tezli yüksek lisans programından mezun olmak. ALES sayısal puan türünden en az 55 puana sahip olmak, Madde 4'te yazılı yabancı dil şartını sağlamış olmak.
Kimya Eğitimi (Doktora)	<b>Alan İçi: 3</b> <b>Alan Dışı: 1</b> <b>Alan içi</b> kontenjana başvurabilmek için Kimya Eğitimi Tezli Yüksek lisans programından mezun olmak <b>Alan dışı</b> kontenjana başvurabilmek için alan içi kontenjanda yazılı program hariç olmak üzere herhangi bir yüksek lisans programından mezun olmak. ALES sayısal puan türünden en az 55 puana sahip olmak, Madde 4'te yazılı yabancı dil şartını sağlamış olmak.
Matematik Eğitimi (Doktora)	<b>Alan İçi: 4</b> <b>Alan içi</b> kontenjana başvurabilmek için Matematik Eğitimi tezli yüksek lisans programı mezunu olmak, ALES sayısal puan türünden en az 55 puana sahip olmak, Madde 4'te yazılı yabancı dil şartını sağlamış olmak.
Sınıf Eğitimi (Doktora)	<b>Alan İçi: 3</b> <b>Alan Dışı: 1</b> <b>Alan içi</b> kontenjana başvurabilmek için Sınıf Öğretmenliği Eğitimi tezli yüksek lisans programı mezunu olmak, <b>Alan dışı</b> kontenjana başvurabilmek için Zihin Engelliler Eğitimi, İşitme Engelliler Eğitimi, Eğitim Yönetim Teftişi Planlaması ve Ekonomisi, Tarih Eğitimi, Okul Öncesi Eğitimi, Sosyal Bilgiler Eğitimi, İngiliz Dili Eğitimi, Türkçe Eğitimi tezli yüksek lisans programlarının herhangi birinden mezunu olmak, ALES eşit ağırlık puan türünden en az 55 puana sahip olmak, Madde 4'te yazılı yabancı dil şartını sağlamış olmak.
Sosyal Bilgiler Eğitimi (Doktora)	<b>Alan İçi: 4</b> <b>Alan içi</b> kontenjana başvurabilmek için Sosyal Bilgiler Eğitimi tezli yüksek lisans programı mezunu olmak, ALES sözel puan türünden en az 55 puana sahip olmak, Madde 4'te yazılı yabancı dil şartını sağlamış olmak.
Türkçe Eğitimi (Doktora)	<b>Alan İçi: 2</b> <b>Alan içi</b> kontenjana başvurabilmek için Türkçe Eğitimi tezli yüksek lisans programı mezunu olmak, ALES sözel puan türünden en az 55 puana sahip olmak, Madde 4'te yazılı yabancı dil şartını sağlamış olmak.

16. Lisansüstü başvurular, aşağıda belirtilen takvim içinde Aday Başvuru Bilgi Sistemi üzerinden elektronik ortamda yapılacaktır. Adaylar başvuru tarihleri içinde başvurularını iptal edebilir, yenileyebilirler veya yüklemiş oldukları belgeleri güncelleyebilirler. Şahsen veya posta yolu ile yapılan başvurular kabul edilmeyecektir. Adaylardan başvuru ücreti alınmayacaktır.
17. Adaylar yalnızca bir programa başvuru yapabilir.
18. Adayların kendi adına başvuru yapması gerekmektedir. Sisteme yüklenen belgelerle başvuru sistemine yazılan kimlik bilgilerinin aynı kişiye ait olmaması durumunda başvuru geçersiz sayılacaktır.
19. ALES puanı, mezun olunan program adları ve mezuniyet ortalaması Lisansüstü Aday Başvuru Bilgi Sistemi tarafından otomatik olarak çekilir ve başvuruda hangisinin kullanılacağı adayın seçimine bırakılır. Doktora programına başvuran adaylar, ÖSYM tarafından yapılan yabancı dil sınavları için benzer şekilde aynı işlemi yapacaklardır. ÖSYM tarafından eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınav belgesi olan adaylar başvuru sistemine sınav bilgilerini ve sınav belgesini yüklemelidir. Aday, hatalı seçim veya işlem yapması halinde herhangi bir hak iddia edemez.
20. Lisansüstü Aday Başvuru Bilgi Sistemi tarafından YÖK verilerinden çekilen ortalama 4'lük sistemde ise YÖK'ün dönüşüm tablosundaki 100'lük karşılığı sistem tarafından otomatik alınarak ön değerlendirme ve başvuru puanının hesaplanmasında kullanılır. Lisansüstü Aday Başvuru Bilgi Sistemi tarafından YÖK verilerinden çekilen ortalama 100'lük sistemde ise olduğu gibi kullanılır.
21. Adaylar sistem tarafından çekilen ALES puanı, mezun olunan program adları, mezuniyet ortalaması ve ÖSYM tarafından yapılan yabancı dil sınavı bilgilerinde herhangi bir değişiklik yapmamalıdır. Aday, Üniversitesi tarafından verilen mezuniyet belgesindeki ortalaması ile sistem tarafından çekilen ortalaması farklı ise e-devletten indireceği mezuniyet belgesini sisteme yüklemelidir.
22. Adaylar, sisteme giriş yaptıktan sonra, gerekli tüm alanları eksiksiz bir şekilde doldurmakla ve başvuru için istenen zorunlu belgeleri yazılı açıklamaya uygun olarak yüklemekle sorumludur (*Adaylara, sisteme yüklenmesi istenen belgeleri önceden tarayarak bilgisayarlarına indirmeleri ve sistemin başvurulara kapanış saatini dikkate alarak başvurularını tamamlamaları önerilmektedir*). Adayların sisteme yüklemiş oldukları belgeler son başvuru tarihinden sonra kontrol edilecek olup, sistemde belgesi eksik olan veya kılavuzda yazılı açıklamaya uygun yükleme yapmayan adayların başvurusu geçersiz kabul edilecektir. Bu nedenle adayların sisteme yüklemiş oldukları belgeleri kontrol etmeleri ve herhangi bir eksiklik/hata olmadığına emin olduktan sonra başvurularını tamamlamaları gerekmektedir.

Yüksek Lisans Programlarına Başvuruda Lisansüstü Aday Başvuru Bilgi Sistemine Yüklenecek Zorunlu Belgeler:

- 1) Vesikalık fotoğraf
- 2) E- devletten alınan mezuniyet belgesi ya da üniversite tarafından verilen lisans diploması veya mezuniyet belgesinin aslı veya onaylı sureti,
- 3) Lisans Mezuniyet Transkripti,
- 4) ALES Sonuç Belgesi.

Doktora Programlarına Başvuruda Lisansüstü Aday Başvuru Bilgi Sistemine Yüklenecek Zorunlu Belgeler:

- 1) Vesikalık fotoğraf
- 2) E- devletten alınan lisans mezuniyet belgesi ya da üniversite tarafından verilen lisans diploması veya lisans mezuniyet belgesinin aslı veya onaylı sureti
- 3) E- devletten alınan yüksek lisans mezuniyet belgesi ya da üniversite tarafından verilen yüksek lisans diploması veya yüksek lisans mezuniyet belgesinin aslı veya onaylı sureti
- 4) E- devletten alınan lisans mezuniyet transkripti ya da üniversite tarafından verilen lisans mezuniyet transkriptinin aslı veya onaylı sureti,
- 5) E- devletten alınan yüksek lisans mezuniyet transkripti ya da üniversite tarafından verilen yüksek lisans mezuniyet transkriptinin aslı veya onaylı sureti,
- 6) ALES Sonuç Belgesi,
- 7) Yabancı Dil Sonuç Belgesi.

22. Eksik belge yükleyen ya da aşağıda yazılı açıklamalara uygun belge yüklemeyen adayların başvuruları reddedilir.
- 1) Tüm belgelerin sisteme eksiksiz olarak yüklenmesi ve belge üzerindeki tüm bilgilerin açıkça okunabilir olması gerekmektedir.
  - 2) İlgili belgenin kısmen değil tamamının yüklenmesi ve ilgili sayfada yer alan tüm bilgilerin görünür olması gerekmektedir.
  - 3) İlgili belgenin birden çok sayfa olması halinde birleştirilmiş tek bir dosya olarak yüklenmesi gerekmektedir.
  - 4) E devletten alınan mezuniyet belgelerinin ve ALES, YDS, e-YDS ve YÖKDİL sınavlarına ilişkin sonuç belgelerinin üzerinde kontrol kodu olan suretleri sisteme yüklenir.

23. Öğrenci başvuru ve kayıt işlemleri aşağıda yazılı takvim kapsamında gerçekleştirilecektir.

<b>Başvuru tarihleri</b>	: <b>10-22 Ocak 2025</b> tarihleri arasında elektronik ortamda yapılacaktır. Sistem, adayların erişimine 10 Ocak 2025 tarihinde saat 10.00'da açılacak 22 Ocak 2025 tarihinde saat 16.30'dan sonra sisteme yeni kullanıcı kaydolamayacak ve sistem saat 17.00'de başvurulara tamamen kapatılacaktır. <a href="https://ubys.trabzon.edu.tr/AIS/ApplicationForms/Home/Index?apptype=2">Başvuru Sistemi için Tıklayınız</a> <a href="https://ubys.trabzon.edu.tr/AIS/ApplicationForms/Home/Index?apptype=2">https://ubys.trabzon.edu.tr/AIS/ApplicationForms/Home/Index?apptype=2</a>
<b>Ön değerlendirme Sonucunun İlanı</b> (Sınava Çağrılacak Aday Listesinin İlanı)	: <b>27 Ocak 2025</b> Saat 17.00'de Enstitü Web sayfasında ilan edilecektir. Adaylara ayrıca sonuç belgesi gönderilmeyecektir.
<b>Giriş Sınavı</b>	: <b>30 Ocak 2025</b> tarihinde saat 10:00'da yapılacaktır. Sınav yerleri ön değerlendirme sonucuyla birlikte ilan edilecektir. Giriş sınavına katılmayan adayların başvuru puanı hesaplanmaz ve adayların başvurusu geçersiz sayılır. Giriş sınavları yazılı sınav şeklinde yapılacaktır.
<b>Başvuru Sonuçlarının İlanı</b>	: <b>03 Şubat 2025</b> tarihinde saat 16:00'da Enstitü web sayfasından ilan edilecek olup adaylara sonuç belgesi gönderilmeyecek ve ayrıca bildirim yapılmayacaktır.
<b>Kayıt tarihleri</b>	: <b>05-07 Şubat 2025</b> tarihleri arasında yapılacaktır. Kayıtlanma şekli Öğrenci İşleri Dairesi Başkanlığınca ilan edilecektir.
<b>Boş Kontenjanlara Yerleştirme ve Kayıt Tarihleri</b>	: Boş kontenjana yerleşen adayların listesi ve kayıt tarihleri <b>10 Şubat 2025</b> tarihinde saat 16.00'da ÖİDB web sayfasında ilan edilecektir. Kayıtlanma şekli Öğrenci İşleri Daire Başkanlığınca ilan edilecektir.

**24. İletişim:**

Başvuru İşlemleri İçin Enstitü İletişim Bilgileri

Adres: Trabzon Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Fatih Yerleşkesi 61335 – Söğütlü – Akçaabat – TRABZON

e-Posta: [lisansustubasvuru@trabzon.edu.tr](mailto:lisansustubasvuru@trabzon.edu.tr)

Web: <https://lisansustu.trabzon.edu.tr/>

Ayrıntılı Bilgi İçin: Miraç DURMUŞ/Engin TURAN, Tel: 0462 455 - 1728/1726

Kayıt İşlemleri İçin Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı İletişim Bilgileri

Adres: Trabzon Üniversitesi Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı Fatih Yerleşkesi 61335 – Söğütlü – Akçaabat – TRABZON

Web: <http://oidb.trabzon.edu.tr/>

Ayrıntılı Bilgi İçin: Bekir EROL, Ayhan KAHRAMAN, Tel: 0462 455 - 1509/1525